

Ár 2014, föstudaginn 11. apríl, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Unnur Erla Jónsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 16/2014**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 6. febrúar 2014, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 6. febrúar 2014. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 6. febrúar 2014, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 13. mars 2014. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 13. mars 2014, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi, dagsettu 17. mars 2014.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 11. apríl 2014.

II.

Málsatvik.

Þann 15. febrúar 2007 var veðskuldabréf í erlendum myntum, nr. X, að fjárhæð að jafnvirði kr. 18.000.000 í 50% CHF og 50% JPY, gefið út af sóknaraðila til FF. Varnaraðili hefur nú tekið yfir réttindi og skyldur FF skv. skuldabréfinu. Fasteign sóknaraðila að A, var sett að veði á 5. veðrétti til tryggingar skuldinni.

Framangreint skuldabréf var endurreiknað og var viðmiðunardagur endurreiknings 2. janúar 2013. Staða láns fyrir endurreikning var kr. 43.578.575 en eftir endurreikninginn var staða lánsins kr. 21.387.188. Breyting láns við endurreikning var kr. -22.191.387.

Þann 14. mars 2012 barst sóknaraðila reikningur frá B að fjárhæð kr. 502.000 m/vsk, vegna lögfræðiþjónustu C. Umræddur reikningur barst úrskurðarnefndinni þann 13. febrúar 2014. Þann 3. janúar 2014 staðfesti C við sóknaraðila að B hefðu ekki unnið fyrir sóknaraðila í neinum öðrum málum en varðandi erlend lán félagsins.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 6. febrúar 2014.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að veðskuldabréfi er hvíli á eign hans að A verði aflýst. Þá krefst sóknaraðili þess að afborganir og vextir verði endurgreiddir frá þeim tíma sem erlendi skuldareigandinn felldi niður sína kröfu. Með tölvupósti, dags. 13. febrúar, bætti sóknaraðili við kröfugerðina. Sóknaraðili krefst þess að varnaraðili greiði honum lögmannskostnað vegna þess að þrýsta þurfti á varnaraðila um leiðréttingu á láni í samræmi við fallna Hæstaréttardóma.

Sóknaraðili kveðst kvarta yfir því að borga af láni sem búið sé að afskrifa. Bendir sóknaraðili á að hann hafi fengið erlent lán í gegnum FF sem hafi farið í þrot og hafi FF, þrotabú FF, síðar FF, yfirtekið lánið. Þeir hafi einnig farið í þrot. Við allt þetta hafi erlendi lánveitandinn (þýskur banki) afskrifað kröfuna. Nú innheimti varnaraðili lán sem hann þurfi ekki að standa erlenda lánveitandanum skil á. Sóknaraðili telur að eftirgjöfin eigi að ganga alla leið til lántakandans.

Sóknaraðili byggir á því að vitað sé að á „góðærisárum“ fyrir hrun, þegar lausafé hafi flotið um allt bankakerfi heimsins á lágum vöxtum, hafi íslenska bankakerfið tekið óheyrilega há erlend lán til að endurlána hér og hafi FF verið þar enginn eftirbátur.

Sóknaraðili vísar til þess að varnaraðila sé tíðrætt um að sóknaraðili geti ekki sýnt fram á 1) að um endurlánað erlent lán sé að ræða, 2) hvaða erlenda lánastofnun um sé að ræða og 3) hvort og þá hversu mikið erlenda lánastofnunin hafi afskrifað sín lán til FF, FF og FF. Sóknaraðili kveður það margvitað og frægt hve títt bankamenn skýli sér bak við bankaleynd. Af þeim ástæðum sé skiljanlegt að nær ógerlegt sé fyrir sóknaraðila að fá svör við ofanrituðum spurningum. Því sé þrautalendingin að fá aðstoð úrskurðarnefndar við að fá svör við þessu. Reynist grunur sóknaraðila réttur, að kannski 50, 70 eða 90% af erlendum kröfum hafi verið afskrifaðar, sé einsýnt að fjölmargir séu í áþekkri stöðu, enda sé með eindæmum hve hagnaður bankanna hafi verið frá hrúni, sem styrki þá skoðun að þeir séu í stórum stíl að innheimta erlendar kröfur, sem erlendir kröfuhafar hafi afskrifað fyrir margt löngu.

Sóknaraðili kveður það einlæga ósk sína að fá aðstoð úrskurðarnefndar til að leiða hið rétta í ljós, því varnaraðili virðist hafa öll tromp á hendi. Fáist ekki niðurstaða í þetta mál og sé svo sem sóknaraðili haldi muni það hafa áhrif á fjöldamargar aðrar erlendar kröfur í þjóðfélaginu og rýra verulega eign vogunarsjóða í bönkunum.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kröfum sóknaraðila verði vísað frá nefndinni. Til vara krefst varnaraðili þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili styður frávísunarkröfu sína við b- og e-liði 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Varnaraðili vísar til þess að sóknaraðili setji ekki fram fjár- eða viðurkenningarkröfu. Tengsl framlagðra gagna við kröfugerðina séu óljós og styðji á engan hátt við staðhæfingar um aðild erlends fjármálafyrirtækis að lánveitingunni. Varnaraðila sé því með öllu ókleift að taka

afstöðu til kröfugerðarinnar. Krafa um aflýsingu veðs sé gerð en hún verði ekki studd öðrum gögnum en þeim sem upp á aðra þætti kröfugerðarinnar vanti.

Varnaraðili bendir á hvað greiðslu lögfræðipjónustu varði þá liggi ekki fyrir í gögnum að varnaraðili hafi hafnað kröfu sóknaraðila þar að lútandi. Sé krafist frávísunar á þeim þætti kröfugerðarinnar á grundvelli 5. gr. samþykktta fyrir úrskurðarnefndina. Þá sé ekki ljóst hvernig fram lagðir reikningar tengist varnaraðila. Sé því frávísunarkrafa einnig studd e-lið 6. gr. samþykktta.

Fallist úrskurðarnefndin ekki á frávísun krefst varnaraðili þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili byggir á því líkt og í frávísunarkröfu að sóknaraðili hafi ekki sýnt með neinum hætti fram á tengsl erlends banka við lánveitinguna og raunar engan banka nafngreint. Veðskuldabréf það sem um ræði hafi verið gefið út til FF og lýsi engum öðrum sem kröfuhafa. Þegar af þeirri ástæðu standist fullyrðingar sóknaraðila um eftirgjöf kröfunnar ekki, enda hafi því ekki verið haldið fram að Sparisjóðurinn eða þeir kröfuhafar sem hafi yfirtekið kröfur í eigu sjóðsins skv. ákvörðunum FME eða með samruna hafi gefið yfirlýsingar í þá veru, hvorki með almennum hætti né til sóknaraðila. Engin merki finnist í framlögðum skjölum að innheimta kröfunnar sé háð því að þeir sem kunni að hafa fjármagnað upphaflegan lánveitanda hafi ekki gefið kröfuna eftir, hvað þá að beint samband hafi verið milli láns frá slíkum aðila og láns sóknaraðila.

Varnaraðili vísar til þess að bæði með ákvörðunum FME og við samruna hafi viðtökuaðili yfirtekið bæði kröfur og skuldbindingar viðkomandi fjármálafyrirtækja, skv. nánari lýsingu í ákvörðunum og/samrunaáætlun. Varnaraðili sem viðtakandi hafi því ekki fengið kröfur án endurgjalds.

Varnaraðili byggir á því að greiðandi skuldbindingar geti á engan hátt byggt rétt á bókhaldslegri meðferð kröfueiganda á eignum sínum, hvorki gagnvart þeim sem skráður hafi verið fyrir henni í upphafi eða þeim sem síðar eignist kröfuna. Enn síður geti greiðandi byggt á því að þeir aðilar sem kunni að hafa lánað lánveitanda hafi fært á afskriftareikning kröfur vegna tapshættu, og gildi þá einu hvort unnt sé að rekja viðkomandi kröfu á greiðanda til þess lánveitanda.

Hvað kröfu um greiðslu reikninga fyrir lögfræðipjónustu varði sé ekki ljóst af efni þeirra hvort þjónustan hafi verið látin í té í tengslum við kröfugerð á hendur varnaraðila vegna annarra álitamála. Ekki njóti heldur gagna um að varnaraðili eða forverar hans hafi haldið uppi ágreiningi um þann endurreikning sem lýst sé að framan. Þegar af þeim ástæðum telur varnaraðili að hafna eigi kröfunni.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að veðsetningu fasteignar sóknaraðila að A með skuldabréfi nr. X og að endurgreiðslu afborgana og vaxta af umræddu skuldabréfi. Þá krefst sóknaraðili einnig lögfræðipóknunar vegna vinnu við kröfu um endurreikning á umræddu láni.

Krafa sóknaraðila um aflýsingu veðs af A skv. skuldabréfi nr. X og um endurgreiðslu afborgana og vaxta af umræddu skuldabréfi virðist byggja á því að lánið sé niður fallið vegna meintra afskrifta erlends banka á því. Í ljósi þess verður að telja að krafa sóknaraðila verði metin til fjár, enda um kröfu um endurgreiðslu að ræða og niðurfellingu veðs. Verður því ekki fallist á með varnaraðila að krafa sóknaraðila sé ekki fjárhagsleg, sbr. b-lið 6. gr. samþykktta fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við

fjármálafyrirtæki. Þá verður ekki fallist á með varnaraðila að mál sóknaraðila sé of óljóst, illa upplýst eða krafu hans svo óskýr að það sé ekki tækt til úrskurðar, enda hefur varnaraðili lagt framangreindan skilning í kröfugerð sóknaraðila. Verður því ekki fallist á að vísa eigi málinu frá á grundvelli e-liðar 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Skuldabréf sóknaraðila nr. X er gefið út af sóknaraðila til FF. Lánið færðist yfir í FF við sameiningu FF og fleiri í það fjármálafyrirtæki og til FF með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá 22. apríl 2010. Varnaraðili er kröfuhafi bréfsins eftir að rekstur FF sameinaðist varnaraðila 29. nóvember 2011. Ekkert framangreindra fjármálafyrirtækja hefur gefið út yfirlýsingar til sóknaraðila um niðurfellingu umþrættis láns hans. Ekki skiptir máli varðandi gildi láns sóknaraðila þótt lán til kröfuhafa hans hafi verið afskrifað, jafnvel þótt sannað yrði að lán sóknaraðila hafi verið fjármagnað með því láni kröfuhafa hans. Verður því ekki hjá því komist að hafna kröfum sóknaraðila varðandi endurgreiðslu afborgana og vaxta af umþrættu skuldabréfi og um aflýsingu veðs sem hvílir á fasteign hans að A, með skuldabréfi nr. X.

Sóknaraðili krefst einnig greiðslu á reikningi frá B, dags. 14. mars 2012, vegna lögfræðiþjónustu vegna erlends láns sóknaraðila.

Samkvæmt 5. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki er það skilyrði fyrir meðferð úrskurðarnefndar að fjármálafyrirtæki hafi hafnað kröfu viðskiptamanns eða ekki hafi tekist að leysa málið með sátt innan fjögurra vikna frá því viðskiptamaður lagði málið fyrir fjármálafyrirtæki.

Af gögnum málsins verður ekki ráðið að sóknaraðili hafi krafðið varnaraðila um greiðslu á reikningi hans vegna lögfræðiþjónustu, dags. 14. mars 2012. Varnaraðili byggði kröfu um frávísun á þessum grundvelli og lagði sóknaraðili í framhaldinu ekki fram gögn um að krafan hefði verið borin upp við varnaraðila. Samkvæmt því verður ekki hjá því komist að vísa kröfu sóknaraðila um að varnaraðili greiði reikning hans frá B, dags. 14. mars 2012, frá úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, sbr. 5. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefndina.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, um að veðskuldabréfi nr. X, er hvílir á A, verði aflýst er hafnað.

Kröfu sóknaraðila um endurgreiðslu afborgana og vaxta af skuldabréfi nr. X frá þeim tíma er erlendi skuldareigandinn felldi niður kröfu sína, er hafnað.

Kröfu sóknaraðila um greiðslu varnaraðila, F, á reikningi frá B, dags. 14. mars 2012, er vísað frá.

Reykjavík, 11. apríl 2014.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson
Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson
Unnur Erla Jónsdóttir